

Kétajtós szekrény - a négy elem allegorikus ábrázolásával

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	59.88.1
Alkotó:	Bindriehm, Gottfried Johann
Készítés ideje:	1781
Készítés helye:	Nyugat-Magyarország (feltehetően)
Anyag:	diófa berakás; diófa borítás; diógyökér berakás; fenyőfa alap (vakfa); jávorfa berakás; paliszander berakás; topolyagyökér berakás
Technika:	berakás; faragott részletekkel; festett; tussal festett
Méret:	magasság: 230 cm szélesség: 180 cm mélység: 59 cm

A zár belső oldalán olvasható felirat (*Johann Gottfried Bindriehm machte diesen Kasten zum Meisterstück und ward zum Meister gesprochen den 21. Febr. im Jahr Christi 1781*) tanúsága szerint a szekrény Johann Gottfried Bindriehm mesterremeke, amely a trapéz formájú, oromzatos szekrények kimagaslóan szép példája.

Maga a forma az 1680 körül Danzigban (Lengyelország) megjelenő oromzatra vezethető vissza. A 18. század második felében ún. danzigi oromzattal ellátott szekrényeket egész Ausztriában készítettek, de ilyen oromzattal ékes példányok Magyarországon is fennmaradtak az asztaloslegények kötelező vándorlásuk során, osztrák, német területen ismerkedhettek meg vele. A Bindriehm szekrény ajtaján látható, rakott művű magyar címer valószínűleg magyarországi készítését.

Az ajtók profilált betétfelületében a négy elem: a Levegő, a Föld, a Víz és a Tűz allegorikus alakjai kaptak helyet.

Irodalom

- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - 68., Nr. 6.
- Csilléry Klára: A trapézormú szekrények. Egy díszítőelem terjedésének tanulsága. *Néprajzi Értesítő*, 81. (1999). 1999. - 49-78.; 3. kép
- Schranke mit trapezförmigen Giebeln. *Netzwerk Volkskunde. Ideen und Wege. Festgabe für Klaus Beitzl zum siebzigsten Geburtstag*. Verein für Volkskunde, Wien, 1999. - 402-403.
- Csilléry Klára: Schränke zu trapezförmigen Giebeln. Gedanken zu einem Beispiel von Kulturwanderung. *Netzwerk Volkskunde. Ideen und Wege. Festgabe für Klaus Beitzl zum siebzigsten Geburtstag*. Verein für Volkskunde, Wien, 1999. - 399-412:402.
- Vadászi Erzsébet: Meubles datés. *Ars Decorativa*, 7. (1982). 1982. - 99-144.
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei*. Magyar Helikon, Budapest, 1979. - p. 262., 8. kép

